

Prikkelreductie op afdeling neurologie

Uw familielid of naaste is opgenomen op de afdeling neurologie in verband met niet-aangeboren hersenletsel. Met deze folder informeren wij u over niet-aangeboren hersenletsel (NAH) en wat dat voor u als familielid of naaste betekent. Daarnaast geven wij adviezen hoe hier mee om te gaan. Als u na het lezen van deze folder nog vragen heeft kunt u altijd terecht bij de verpleegkundige die uw familielid of naaste verzorgt.

Wat is niet-aangeboren Hersenletsel (NAH)?

Niet-aangeboren hersenletsel is schade aan de hersenen die ontstaat na de geboorte. Er zijn twee oorzaken:

- Traumatisch hersenletsel;
- Niet-traumatisch hersenletsel.

Wat is traumatisch hersenletsel?

Bij traumatisch hersenletsel is de beschadiging ontstaan door een oorzaak buiten het lichaam. Bijvoorbeeld door:

- Een val van een trap;
- Een botsing in het verkeer;
- Een harde klap op het hoofd.

Hierdoor kan een hersenkneuzing, -schudding of -bloeding optreden, waardoor neurologische stoornissen kunnen ontstaan.

Wat is niet-traumatisch hersenletsel?

Niet-traumatisch hersenletsel ontstaat door een oorzaak in het lichaam. Voorbeelden hiervan zijn:

- Beroerte of cerebro vasculair accident (CVA), zoals een herseninfarct of een hersenbloeding;
- Infectie van de hersenen (encefalitis) of hersenvliesontsteking (meningitis);
- Hersentumor;
- Vergiftiging/intoxicatie (bijvoorbeeld drugs, alcohol);
- Zuurstofgebrek ten gevolge van bijvoorbeeld een hartstilstand, bijna-verdrinking, verstikking of rookvergiftiging.

Prikkelreductie en prikkeldosering

Bij patiënten met niet-aangeboren hersenletsel werkt de prikkel-selectie in de hersenen niet goed meer. Daardoor komen alle prikkels ongefilterd binnen (denk aan prikkels zoals aanrakingen, geluid, beelden et cetera). Alle prikkels 'vechten' hierbij om dezelfde aandacht. Mensen zonder niet-aangeboren hersenletsel laten alleen de prikkels door die op dat moment belangrijk zijn. De rest van de prikkels wordt (onbewust) genegeerd.

Om patiënten met niet-aangeboren hersenletsel niet te overladen met prikkels, is het belangrijk om een goede balans te vinden tussen het bieden van prikkels en het bieden van rust. Aangezien de omgeving op een verpleegafdeling al veel prikkels heeft (denk aan geluiden van apparatuur, de verzorging en onderzoeken) zijn rustmomenten erg belangrijk.

Vooraf in de beginfase zal er vrijwel altijd de zogenoemde prikkelreductie toegepast worden. Dit betekent dat iedere zorgverlener er goed op let om zo min mogelijk overbodige prikkels te geven. Langzaam zullen er steeds meer prikkels bij komen. Hoeveel en wanneer verschilt per persoon.

Ook voor u als familie/naaste is het belangrijk dat u rekening houdt met het aanbieden van prikkels. Het betekent niet dat u niet, of nauwelijks bij uw familielid/naaste aanwezig mag zijn.

Wel is het belangrijk om het geluid van uw telefoon stil te zetten als u aanwezig bent en niet te telefoneren op de kamer. Daarnaast is het belangrijk om niet onderling met elkaar te praten als u op bezoek bent (met twee personen). Verder is het advies om niet zoveel spullen op de kamer te plaatsen; denk hierbij aan bloemen, kaarten, ballonnen en foto's. Zorg ervoor dat deze spullen opgeruimd zijn.

Houdt er rekening mee dat de informatie die u uw familielid of naaste geeft langzamer verwerkt wordt. Vraag één ding tegelijk en wacht op antwoord voordat u de volgende vraag stelt. Belast de patiënt niet met zaken waar hij/zij nu geen invloed op heeft. De verpleegkundige geeft u adviezen om bewust om te gaan met het geven van prikkels.

Prikkelreductie

Let op:

Stilte zone

Op de afdeling Neurologie kunt u bovengenoemde deurkaarten tegen komen. Deze deurkaarten gebruiken wij om medewerkers en familie/naaste te laten weten dat er in de omgeving bewust omgegaan dient te worden met prikkels. Bijvoorbeeld geluiden van apparatuur, werkzaamheden, activiteiten, gesprekken op de gang etc. Ook betekent dit dat op de kamer van de patiënt zo min mogelijk prikkels dienen te zijn. Zorg voor een opgeruimde kamer, dus plak geen kaarten of foto's op de muren, zorg voor een leeg nachtkastje, geen los slingerende materialen. Daarnaast wordt er vaak een stilte zone gecreëerd om meer rust en minder prikkels te creëren in de omgeving van uw familielid of naaste.

Deze folder werd medemogelijk gemaakt door:

- Folder 'prikkelreductie op afdeling neurochirurgie' (ETZ, 2019).
- hersensletsel-uitleg.nl

Bovenstaande informatie is geschreven samen met artsen en (gespecialiseerd) verpleegkundigen van de genoemde afdeling(en). De afdeling communicatie & patiëntenvoorlichting verzorgt de eindredactie van deze folder.

Heeft u vragen en/of opmerkingen over deze folder? Belt u dan met de genoemde afdeling(en) of stuur een e-mail naar PatiëntService, psb@bernhoven.nl.

Bernhoven

Nistelrodeseweg 10
5406 PT UDEN

Postbus 707
5400 AS UDEN

T: 0413 - 40 40 40
E: communicatie@bernhoven.nl

Ga naar
www.zorgkaartnederland.nl

I: www.bernhoven.nl

Code: Datum gewijzigd: maandag 22 november 2021